

Záverečná karta projektu

Názov projektu

Evidenčné číslo projektu

APVV-19-0108

Inovácie v rozpočtovaní miestnych samospráv na Slovensku

Zodpovedný riešiteľ **doc. PhDr. Daniel Klimovský, PhD.**

Príjemca **Univerzita Komenského v Bratislave - Filozofická fakulta**

Názov pracoviska, na ktorom bol projekt riešený

Univerzita Komenského v Bratislave, Filozofická fakulta

Názov a štát zahraničného pracoviska, ktoré spolupracovalo pri riešení

Ekonomická univerzita v Bratislave, Národohospodárska fakulta
Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, Fakulta sociálnych vied
Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Ekonomická fakulta
Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov

Udelené patenty/podané patentové prihlášky, vynálezy alebo úžitkové vzory, ktoré sú výsledkami projektu

-

Najvýznamnejšie publikácie (knihy, články, prednášky, správy a pod.) zhrňujúce výsledky projektu – uveďte aj publikácie prijaté do tlače

Baláž, M. B. - Gašparík, J. 2023. "Who Participates in Participatory Budgeting? Unravelling of Who Shows Up." NISPAcee Journal of Public Administration and Policy, roč. 16, č. 2, s. 30 - 54. eISSN: 1338-4309. DOI: <https://doi.org/10.2478/nispa-2023-0012>

Balážová, Martina - Klimovský, Daniel - Murray Svidroňová, Mária - Nemec, Juraj (2022). "Determinants of Combining Budgetary Innovations at the Local Level: Experience from Slovakia." Public Sector Economics, roč. 46, č. 3, s. 355 - 383. ISSN 2459-8860. DOI: <https://doi.org/10.3326/pse.46.3.2>

Bardovič, Jakub - Gašparík, Jozef (2021). "Enablers of Participatory Budgeting in Slovakia During the COVID-19 Pandemic." Scientific Papers of the University of Pardubice, Series D: Faculty of Economics and Administration, roč. 29, č. 1, č. čl. 1248. ISSN 1804-8048. DOI: <https://doi.org/10.46585/sp29011248>

Čajková, Andrea (2023). Programové a výkonové rozpočtovanie samospráv (výkonové ukazovatele pre strategické plánovanie). Bratislava: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-571-0656-2.

Čajková, Andrea - Šindlerová Butoracová, Ivana (2022). "Usability of Municipal Performance-Based Budgets within Strategic Planning in Slovakia: Perception of Elected Local Representatives." NISPAcee Journal of Public Administration and Policy, roč. 15, č. 1, s. 17 - 37. ISSN 1338-4309. DOI: <https://doi.org/10.2478/nispa-2022-0002>

Jüptner, Petr - Klimovský, Daniel (2022). "Vertical and horizontal intergovernmental relations

during the first wave of the COVID-19 crisis: experience from the extremely fragmented CEE countries." *Local Government Studies*, roč. 48, č. 2, s. 232-250. ISSN 0300-3930/eISSN 1743-9388. DOI: <https://doi.org/10.1080/03003930.2021.1944858>

Klimovský, Daniel a kolektív. (2023). *Programové a výkonové rozpočtovanie (kontexty, modely a praktické skúsenosti)*. Bratislava: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-571-0655-5.

Klimovský, Daniel a kolektív. (2022). *Participatívne rozpočtovanie (kontexty, modely a praktické skúsenosti)*. 2. rozšírené a doplnené vydanie. Bratislava: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-571-0491-9/eISBN 978-80-571-0492-6.

Klimovský, Daniel a kolektív. (2021). *Participatívne rozpočtovanie (kontexty, modely a praktické skúsenosti)*. 1. vyd. Bratislava: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-571-0442-1.

Klimovský, Daniel - Junjan, Veronica - Nemec, Juraj (2021). "Selected Factors Determining the Adoption and Use of Participatory Budgeting in Central and Eastern Europe." *Slovak Journal of Political Sciences*, roč. 21, č. 2, s. 230 - 255. eISSN 1335-9096. DOI: <https://doi.org/10.34135/sjps.210206>

Klimovský, Daniel - Nemec, Juraj - Bouckaert, Geert (2021). "The COVID-19 Pandemic in the Czech Republic and Slovakia." *Scientific Papers of the University of Pardubice, Series D: Faculty of Economics and Administration*, roč. 29, č. 1, č. čl. 1320. ISSN 1804-8048. DOI: <https://doi.org/10.46585/sp29011320>

Lazarus, Jeffrey V. - Romero, Diana - Kopka, Christopher J. - Karim, Salim Abdool - Abu-Raddard, Laith J. - Almeida, Gisele et al. (2022). "A Multinational Delphi Consensus to End the COVID-19 Public Health Threat." *Nature*, č. 611, s. 332 - 345. DOI: <https://doi.org/10.1038/s41586-022-05398-2>

Murray Svidroňová, Mária - Benzoni Baláž, Martina - Klimovský, Daniel - Kaščáková, Alena (2024). "Determinants of sustainability of participatory budgeting: Slovak perspective." *Journal of Public Budgeting, Accounting & Financial Management*, roč. 36, č. 1, s. 60 - 80. ISSN 1096-3367. DOI: <https://doi.org/10.1108/JPBAFM-04-2022-0082>

Murray Svidroňová, Mária - Klimovský, Daniel (2022). "Participatory Budgeting in Slovakia: Recent Development, Present State, and Interesting Cases." In: De Vries, M. S. - Nemec, J. - Špaček, D. (eds.) *International Trends in Participatory Budgeting: Between Trivial Pursuits and Best Practices*. Cham: Palgrave Macmillan, s. 247 - 269. ISBN 978-3-030-79929-8/eISBN 978-3-030-79930-4. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-030-79930-4_13

Murray Svidroňová, Mária - Nikolov, M. - Garvanlieva Andonova, V. - Kaščáková, Alena (2023). "COVID-19 and participatory budgeting in North Macedonia and Slovakia." *Public Sector Economics*, roč. 47, č. 3, s. 387 - 406. DOI <https://hrcak.srce.hr/file/444407>

Neubauerová, Erika - Klimovský, Daniel a kolektív. (2023). *Rodovo citlivé rozpočtovanie (kontexty, modely a praktické skúsenosti)*. Bratislava: Wolters Kluwer SR. ISBN 978-80-571-0657-9.

Uplatnenie výsledkov projektu

Výsledky projektu sú uplatniteľné v ďalšom výskume, vo vzdelávaní i v samosprávnej praxi:

- 1) Riešiteľom projektu sa podarilo nielen obohatiť existujúci stav poznania vzťahujúci sa k vybraným rozpočtovým inováciám (programovému a výkonovému rozpočtovaniu, participatívne rozpočtovaniu a rodovo citlivému rozpočtovaniu), ale tiež sformulovať v dôležitých publikačných výstupoch aj výzvy pre realizáciu ďalších výskumných aktivít. Navyše, nadviazaná medzinárodná spolupráca otvorila možnosti pre ďalšie spoločné výskumné aktivity pre viacerých členov riešiteľského tímu.
- 2) Z hľadiska vzdelávania sú najdôležitejšími výstupmi projektu štyri učebnice (Klimovský a kol., 2021, Klimovský a kol., 2022, Klimovský a kol., 2023 a Neubauerová, Klimovský a kol., 2023) a tieto sú venované všetkým skúmaným rozpočtovým inováciám. Obsahom týchto učebníc sú nielen teoretické poznatky, ale aj vybrané praktické príklady, pričom cieľom je ponúkať ich tak študentom na univerzitách na Slovensku, ako aj zamestnancom či voleným reprezentantom pôsobiacim v samospráve, ktorí sú zapojení do procesov rozpočtovania. Navyše, ako úspešný sa ukazuje aj pokus o aplikáciu nadobudnutých poznatkov v oblasti participatívneho rozpočtovania, a to v podmienkach vybraných základných škôl, kde je tento nástroj využívaný ako inovácia vo vzdelávaní.
- 3) Ako je uvedené v predchádzajúcom bode, prax môže čerpať zo vzdelávacích výstupov tohto projektu. Okrem toho však viacerí členovia riešiteľského kolektívu nadviazali spoluprácu s praxou a v rámci nej začali šíriť výsledky realizovaných výskumných aktivít. V niektorých prípadoch už boli tieto výsledky transformované, resp. integrované aj do

praktických výstupov (napr. do Charty dobrého participatívneho rozpočtovania, do školení pre zamestnancov či volených zástupcov samospráv a pod.).

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v slovenskom jazyku (max. 20 riadkov)

Rozpočtovanie samospráv je oblasťou, ktorej je v poslednom čase venovaná zvýšená výskumná pozornosť. Naš výskumný záujem bol zameraný na tri výrazné inovácie, ktoré zasiahli rozpočtovanie samospráv vo všetkých hospodársky vyspelých krajinách: programové a výkonové rozpočtovanie, rodovo citlivé rozpočtovanie a participatívne rozpočtovanie. Pre slovenské pomery bola typická absentujúca komplexná a systematická analýza týchto inovácií a ich účinkov. Naším hlavným výskumným cieľom teda bolo vyplniť túto výskumnú medzeru a identifikovať nielen mieru ich využívania, ale tiež analyzovať ich rôzne modely, podporné prvky i bariéry ich zavádzania a očakávané i neočakávané efekty. Za týmto účelom interdisciplinárny výskumný tím využil súbor nástrojov teoretického výskumu, ako aj terénneho výskumu.

Hlavné výskumné zistenia boli publikované v relevantných medzinárodných výskumných časopisoch (napr. Journal of Public Budgeting, Accounting & Financial Management, Local Government Studies, Nature, Public Sector Economics, NISPAcee Journal of Public Administration and Policy), alebo v publikáciách, ktoré vydali akademicky známe vydavateľstvá (napr. Palgrave Macmillan, Springer, Edward Elgar, Wolters Kluwer, Lex Localis). Celkovo riešiteľský kolektív publikoval počas trvania projektu 75 rôznych výstupov. Ich obsah vyvolal záujem ostatných akademikov a od začiatku projektovej implementácie boli citované celkovo viac než tristo-krát. Okrem publikačných výstupov projekt viedol tiež k spracovaniu vzdelávacích výstupov, pričom najdôležitejším je trilógia učebníc. Každá z nich je zameraná na jednu zo skúmaných rozpočtových inovácií. V neposlednom rade projekt viedol aj k produkcii aplikačných a osvetovo-propagačných výstupov. Stalo sa tak vďaka aktívnej spolupráci, ktorú riešitelia nadviazali najmä so samosprávami.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v anglickom jazyku (max. 20 riadkov)

Budgeting of local governments is a field which attracted huge research attention recently. Our research interest was focused on three budgeting innovations that has affected budgeting of local governments in all economically developed countries, namely programme and performance-based budgeting, gender (sensitive) budgeting, and participatory budgeting. No comprehensive analysis aimed at these innovations as well as their impacts had been done in Slovakia. Therefore, our main research objective was to fill in this research gap. On one hand, we intended to find out how much they were used, on the other hand, we wanted to analyse models of their use, drivers and barriers of their implementation, as well as both intended and unintended outcomes. For this purposes interdisciplinary research team employed a set of research tools of desk research and also field research.

The main research findings have been published in relevant international research journals (e.g., Journal of Public Budgeting, Accounting & Financial Management, Local Government Studies, Nature, Public Sector Economics, NISPAcee Journal of Public Administration and Policy) or in volumes and books published by academically renowned publishers (e.g., Palgrave Macmillan, Springer, Edward Elgar, Wolters Kluwer, Lex Localis). In total, the team of researchers have published 75 different research outputs since the beginning of the project. Their contents have attracted other researchers or scholars, and since the beginning of the project implementation these research outputs have been cited more than three-hundred times in total. In addition to the mentioned research outputs, the project also has led to elaboration of a few educational outputs, the most important being a trilogy of textbooks. Each of them is focused on one of the budget innovations under investigation. Last but not least, the project has also led to several practice-oriented, educational and promotional outputs. This happened thanks to the active cooperation that the research team's members have established, especially with local governments.